

О. О. Черкас

Київський національний лінгвістичний університет, Україна

e-mail: oleksandr.cherkas@knlu.edu.uaORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5957-4919>

АСПЕКТУАЛЬНА ПАРАДИГМА ДІЄСЛІВ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ

Abstract

The article presents the first comprehensive attempt to model the aspectual paradigm of verbs in contemporary Ukrainian youth slang, regarded as a unique type of informal speech operating within a specific sociolect. The study aims to identify the structural and semantic features of expressing the grammatical category of aspect, as well as to establish the main trends in the realization of verbal action types within the slang segment of the modern Ukrainian language. The empirical material is drawn from a carefully compiled corpus of authentic examples collected from various sources of online communication – including social networks, forums, and messaging platforms – as well as from the oral speech of youth communities.

The research employs a range of methods, including analysis, synthesis, descriptive, modeling, semantic, structural, functional and comparative analyses. For the first time, slang verbs have been thoroughly analyzed and systematized according to their aspectual properties, enabling the identification of three primary groups: binary-aspectual verbs (with a clear opposition between perfective and imperfective aspects), double-aspectual verbs (functioning in two aspectual meanings depending on contextual usage), and single-aspectual verbs (with fixed, unambiguous aspectual semantics). Furthermore, the study identified the most productive word-formation models for creating aspectual forms, particularly through the use of prefixes such as *na-*, *za-*, *do-* and suffixes including *-anuty-*, *-iaty-*, *-anutys-*, among others. It demonstrates that slang verbs possess a complex and highly differentiated system of verbal action types characterized by the semantics of phase, resultativity, intensity, iterativity, delimitation, and inceptivity, all of which contribute to a rich and functionally saturated aspectual paradigm. The cognitive-pragmatic functions of these forms are described in detail, highlighting their role as instruments for expressing intensity, emotional expressivity, subjective evaluation, and the speaker's social identity. The article proposes an integrated model of the functioning of the category of aspect within the verbal slang segment, significantly expanding the current understanding of grammatical innovations and dynamic linguistic processes in contemporary youth communication. The results of this research have important applications in sociolinguistics, grammatical semantics, discourse analysis of informal communication, and may also prove valuable in teaching modern Ukrainian as a practical tool for modeling vibrant, living communication in real social contexts.

Keywords: aspectuality, verb, youth slang, grammatical paradigm, aspect category, types of verbal action.

Анотація

У статті вперше здійснено спробу змоделювати аспектуальну парадигму дієслів сучасного українського молодіжного сленгу. Дослідження спрямоване на виявлення структурно-семантичних особливостей вираження категорії виду, а також встановлення основних тенденцій реалізації родів дієслівної дії (РДД) у сленговому сегменті сучасної української мови. Основою емпіричного матеріалу слугував корпус автентичних прикладів, зібраний з онлайн-комунікацій (соціальних мереж, форумів, месенджерів), а також з усного спілкування молодіжних спільнот. Дослідження виконано за допомогою методів: аналізу, синтезу, описового, моделювання, семантичного, структурного, функційного та зіставного аналізу. Уперше проаналізовано й систематизовано дієслівні сленгізми за видовою ознакою, що дало змогу виокремити три основні групи: парновидові (з чітким протиставленням доконаного й недоконаного виду), двовидові (функціонують у двох видових значеннях залежно від контексту) та одновидові (із фіксованою

видовою семантикою). Доведено, що сленгові дієслівні одиниці мають розгалужену систему РДД із семантикою фазовості, результативності, інтенсивності, повторюваності, делімітації та ін., що формують складну й функційно насичену аспектуальну парадигму. Описано когнітивно-прагматичні функції цих форм – як засобів вираження інтенсивності, експресії, суб'єктивної оцінки й ідентичності мовця. У статті запропоновано цілісну модель функціонування категорії виду в дієслівному сленговому сегменті, що розширює уявлення про граматичні інновації в просторі сучасного молодіжного мовлення. Установлено, що аспектуальна система молодіжного сленгу постає як складний і багатфункційний засіб комунікації, адаптований до специфіки сучасного неформального спілкування. Результати дослідження можуть бути використані в межах соціолінгвістики, граматичної семантики, аналізу неформального дискурсу, а також у викладанні сучасної української мови як інструмента моделювання живої комунікації.

Ключові слова: аспектуальність, дієслово, молодіжний сленг, граматична парадигма, категорія виду, роди дієслівної дії.

Вступ. Сучасний український молодіжний сленг є однією з найбільш динамічних і водночас малодосліджених підсистем національної мови. Він формується під впливом соціокультурних, психологічних і технологічних чинників та виконує низку важливих функцій: слугує засобом ідентифікації, групової інтеграції, дистанціювання від дорослого мовного середовища, а також маркування ціннісних і комунікативних пріоритетів молоді України.

Традиційно сленг визначають як особливу категорію лексики (Бондаренко, 2007; Грабовий, 2010; Мартос, 2006; Мосенкіс, 2007; Ставицька, 2005; Фурса, 2008; Шовгун, 2000; Щур, 2006). Проте його функціонування не обмежується лише номінацією об'єктів та ознак. Особливо важливим у сучасному українському молодіжному сленгові є дієслівний сегмент, що має потужний граматичний потенціал, який поки що залишався поза предметним вивченням.

Актуальність дослідження аспектуальної парадигми дієслів молодіжного сленгу зумовлена потребою комплексного осмислення цієї підсистеми як такої, що функціонує за законами національної мови, але одночасно продукує власні граматичні моделі, адаптовані до потреб групового кодування, мовної гри, експресії та евфемізації. У цьому контексті дієслово виступає не лише засобом номінації дії, а й інтерпретатором ситуації, маркером її динаміки, завершеності та модальності, що робить його надзвичайно важливим об'єктом дослідження в межах граматичної системи молодіжного соціолекту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про значний інтерес мовознавців до проблеми сутності сленгу, його ролі в суспільстві та впливу на розвиток загальнонародної мови. Так, Л. Ставицька визначає сленг як відкриту мовну підсистему з експресивною та евфемістичною функціями (Ставицька, 2005, с. 17). П. Грабовий наголошує на його позанормативності та нестандартності (Грабовий, 2010, с. 37). Ю. Ковальчук (2020) і О. Селіванова (2006) підкреслюють соціальну зумовленість сленгу в межах певних вікових або професійних груп. Західні лінгвісти також активно вивчають сленг. Зокрема J. Coleman (2014), вважає, що трансгресивний характер сленгу відрізняє його від жаргону, а A. Damirjian (2024, с. 141) кваліфікує його як маркер соціальної ідентичності.

І. Цар (2021) визначає молодіжний сленг як динамічну мовну підсистему, багату на okazіоналізми, мовну гру та експресивність. Походження та творення українського сленгу досліджували В. Обухова (2007), Л. Назаревич і Г. Мацюк (2022) та ін. М. Баган (2021) акцентує на креативній метафоризації як молодіжному способі емоційного дистанціювання й оцінювання, що корелює з естетикою сленгу.

Безперечно, важливо враховувати прагматичний аспект вживання сленгу. Ю. Ковальчук (2020) звертає увагу на його функцію приховування інформації в

підлітковому середовищі, а О. Селіванова (2006) витлумачує сленг як різновид соціолекту з оцінною експресією. Доведено, що сленг слугує також засобом психологічної саморегуляції молоді за стресових умов (Баган, Навальна & Істоміна, 2022) і може бути виразником особливого етикету на тлі зміни комунікативних орієнтирів сучасної молоді (Баган & Склярєнко, 2024).

Попри ґрунтовність досліджень семантики, походження і функцій молодіжного сленгу, граматичні особливості, зокрема аспектуальні, залишаються недостатньо вивченими, що й зумовлює актуальність цієї студії.

Визначальною граматичною особливістю дієслів справедливо вважають категорію аспектуальності, що відображає внутрішню часову структуру дії, її перебіг та особливості розвитку в часі, незалежно від зовнішнього часово-мовленнєвого контексту. На відміну від категорії часу, яка локалізує подію щодо моменту мовлення, аспектуальність характеризує спосіб здійснення дії – її завершеність, повторюваність, фазовість та інші параметри внутрішньої часової організації (Лаврінець, Симонова & Ярошевич, 2019, с. 335).

Сучасні дослідники трактують аспектуальність як комплексну категорію, що охоплює низку семантичних і граматичних виявів (Соколова, 2021; Дудко, 2009). М. Калько (2008) визначає граматичний рівень аспектуальності через категорію виду, що протиставляє дієслова доконаного й недоконаного виду, відображаючи когнітивну опозицію завершеності та незавершеності дії як онтологічного феномена. Крім граматичного вираження, аспектуальність має широкий лексико-семантичний спектр, який охоплює такі параметри, як лімітативність (часове обмеження дії), фазовість (початок, тривалість, завершення), результативність, кратність (одноразовість чи багаторазовість), узуальність (звичність) тощо (Шульга, 2021, с. 383). Отже, аспектуальність набула статусу гіперкатегорії, що інтегрує різні граматичні й семантичні підкатегорії. Вона охоплює не лише традиційне граматичне протиставлення виду, але й ширший діапазон семантичних характеристик дії, які відображають роди дієслівної дії (далі – РДД).

Ядро категорії аспектуальності в сучасній українській мові становить граматична категорія виду. Як зазначають К. Городенська та В. Русанівський (1993, с. 193), основою категорії виду є протиставлення доконаних і недоконаних форм за ознакою обмеженої або необмеженої тривалості дії. І. Вихованець (2004, с. 224) характеризує вид як граматичну категорію, “найбільш заховану в лексичному значенні дієслова”, оскільки вона дає змогу мовцеві репрезентувати дії чи стани як цілісні або нецілісні. М. Гінзбург (2006) вважає цю тезу засадничою для пояснення функційного навантаження видових форм.

Категорію виду називають також центрально-периферійною власнедієслівною категорією, що відображає здатність мовця окреслювати дії / стани як завершені (доконаний вид) або незавершені (недоконаний вид) (Вихованець & Городенська, 2004, с. 224). С. Бакарджієва-Моріканг і К. Кабакчієв (2024, с. 28) виділяють два архетипи інстанціювання виду: вербальний-граматичний (слов'янські мови) та композиційний (напр., англійська мова), що демонструє типологічне розмаїття аспектуальних реалізацій.

Крім видових форм, у структурі категорії аспектуальності граматисти виокремлюють численні формиродівдієслівної дії, які характеризуються семантичною розгалуженістю та різноманітністю морфологічних і словотвірних маркерів. На відміну від категорії виду, що має бінарну опозицію (доконаний / недоконаний), РДД демонструють градуальну шкалу семантичних відтінків, що дає підстави вважати їх важливим інструментом для глибшого аналізу дієслівної семантики (Вихованець

& Городенська, 2004). С. Сорокін (2009, сс. 80-81) наголошує, що категорія РДД тісно пов'язана з категорією виду, яка є обов'язковою для будь-якого дієслова в українській мові. Натомість категорія РДД факультативна й найчастіше пов'язана не лише з відображенням характеру перебігу дії, а й із конотаціями, тобто емоційно-оцінним забарвленням мовлення, що вказує на її більш специфічні функції в системі аспектуальності української мови. Як бачимо, такий підхід дає змогу глибше осмислити роль аспектуальності не лише як формально-граматичної категорії, а й як важливого засобу вираження стилістичних і прагматичних нашарувань. Саме ця подвійна природа аспектуальності – як граматичної та комунікативно забарвленої – стає особливо значущою в контексті аналізу молодіжного сленгу, де формальні ознаки дії тісно переплітаються з емоційними, оцінними та соціально маркованими нашаруваннями.

Специфіку аспектуальності дієслова мовознавці досліджували переважно на матеріалі літературної мови, зосереджуючись на нормативних формальних структурах та видових опозиціях. Поза увагою залишалися нелітературні різновиди дієслівної лексики, зокрема розмовна, жаргонна й сленгова, яка активно відображає мовну динаміку, інтенсифікацію та суб'єктивне сприйняття дії. Вивчення аспектуальних параметрів дієслів українського молодіжного сленгу відкриває нові перспективи для глибинного розуміння когнітивної природи виду й категоріальної структури дієслова в живому мовленні. Отже, актуальність цього дослідження зумовлена потребою розширення аспектуального аналізу за межі нормативної мови на соціально марковані пласти лексики, які виконують у житті молоді не лише комунікативну, а й світоглядну функцію.

Мета статті – змодельовати аспектуальну парадигму сучасного українського дієслівного сленгу й з'ясувати її специфіку на тлі категорії аспектуальності сучасної української літературної мови. Для досягнення поставленої мети виконано такі завдання:

- 1) зібрано й систематизовано дієслівний сленг сучасної української молоді;
- 2) встановлено способи творення різних видових форм дієслів сучасного українського молодіжного сленгу;
- 3) визначено можливі аспектуальні форми дієслівних сленгізмів;
- 4) з'ясовано відмінності в реалізації аспектуальних значень дієслів сучасного молодіжного сленгу та української літературної мови.

Методологія проведення дослідження. Для реалізації поставлених завдань застосовано комплексний лінгвістичний підхід, що поєднує кількісні та якісні методи аналізу мовного матеріалу. Основою збору даних стало корпусне дослідження, виконане на основі аналізу широкого спектра джерел: усної мови молодіжних спільнот, онлайн-платформ (соціальних мереж, форумів, месенджерів), а також друкованих аудіовізуальних матеріалів, орієнтованих на молодіжну аудиторію.

Зібраний матеріал пройшов попереднє фільтрування для виокремлення дієслівних одиниць, що належать до сленгової лексики, із подальшою систематизацією за критеріями морфологічної структури, семантики та функційного навантаження в молодіжному спілкуванні. У результаті сформовано корпус сленгових дієслів, упорядкований за аспектуальними ознаками.

Для визначення аспектуальних значень дієслівних сленгізмів застосовано семантичний аналіз, на основі якого виокремлено РДД, типові для мовлення молоді. Структурний аналіз дав змогу з'ясувати способи творення різних аспектуальних різновидів, а функційний – установити їхню роль у структурі речення молодіжного мовлення.

Важливим складником методології став метод зіставлення (компаративний аналіз), який полягав у порівнянні аспектуальних характеристик дієслів сленгу з відповідними категоріями української літературної мови. Це дало змогу виявити особливості реалізації аспектуальності в молодіжній мовній практиці, а також простежити трансформації граматичних моделей у сленговому середовищі.

Виклад та обговорення основного матеріалу дослідження. Аспектуальна парадигма сучасного українського молодіжного дієслівного сленгу, як і парадигма дієслів літературної мови, охоплює ядерні видові форми й строкаті форми РДД.

Спершу проаналізуємо дієслівний сленг на предмет реалізації ядерних видових значень категорії аспектуальності. Як і в літературній мові, у сленгу видається доцільним виділити 3 основні види дієслів щодо можливості реалізації видових значень: парновидові, двовидові та одновидові.

Парновидові сленгізми становлять понад 70%. До них належать дієслова, які чітко утворюють пару доконаного та недоконаного виду, демонструючи класичні морфологічні маркери виду. Водночас сленгізми виявляють певну специфіку у творенні видових пар. Якщо в сучасній українській літературній мові, на думку мовознавців, творення видових пар найчастіше відбувається за рахунок суфіксів *-ува-, -овува-*: *зменшити – зменшувати, виховати – виховувати, підпорядкувати – підпорядковувати* тощо (Вихованець & Городенська, 2004, с. 227), то в дієслівному сленгові така імперфективізація можлива, але не надто поширена, пор.: *впарити – впарювати, навалити – навалювати, приколотися – проколюватися*.

У межах префіксального видового формотворення в сучасній українській літературній мові найбільш продуктивними визнано префікси *по-, з-, с-*, рідше для цього використовують префікси *на-, за-, у- / в-, о-, при-, про-* (Вихованець & Городенська, 2004, с. 228). За нашими спостереженнями, для перфективізації дієслівного сленгу мовці частіше застосовують префікси *за-, по-, від-, про-, роз-* пор.: *хейтити – захейтити, донатити – задонатити, морозитись – відморозитись, спойлерити – заспойлерити, тролити – затролити, шеймити – зашеймити, френдити – зафрендити, шерити – розшерити, шарити – прошарити, мутити – замутити, гасити – загасити, чекати – почекаати, зумитись – позумитись, скролити – проскролити, м'ютити – зам'ютити, твітити – затвітити*. Наявність чітких видових пар сприяє більш точній семантичній диференціації та гнучкості вираження часово-видових значень, що відповідає комунікативним потребам молоді України.

До двовидових сленгізмів уналежнюємо дієслова, форми яких у різних контекстах можуть набувати значення як доконаного, так і недоконаного виду. Такі дієслова здебільшого позначають дії зі змінним або тривалим характером, а їхню видову належність сприймачі визначають з контексту та семантичної інтерпретації мовця. Наприклад, дієслово *кринжувати* вживають у значенні тривалої, повторюваної дії (недоконаний вид): *Він увесь вечір кринжував у чаті* – тобто постійно відчував або викликав почуття кринжу. Але воно може передавати й завершену дію (доконаний вид): *Він нарешті кринжував і вийшов із кімнати* – дія, що сталася одноразово й завершилася.

Статус двовидових найчастіше мають молодіжні сленгізми іншомовного походження: *коментити, фейспалмити, бустити, бокопорити* та ін. За нашими підрахунками, вони становлять приблизно 10 % словникового запасу молодіжного дієслівного сленгу. Їхня семантика досить пластична, що дає змогу в живому мовленні передавати різноманітні відтінки інтенсивності, повторюваності чи тривалості дії без чіткої межі завершеності. Це зумовлено тим, що в сленговій комунікації мовці часто

не дотримуються класичних граматичних правил, а передають значення передусім завдяки контексту та інтонації.

До одновидових дієслівних сленгізмів належать лексеми, які мають лише одну видову форму – доконаного або недоконаного виду. Серед них більшість становлять дієслова недоконаного виду, які вказують на процесуальність, тривалість або регулярність дії. Наприклад: *тусити* (перебувати десь у компанії, відпочивати, веселитися), *стенити* (фанатити, сильно захоплюватися, бути палким прихильником), *букати* (бронювати, резервувати, планувати), *бекапити* (створювати резервну копію, зберігати дані), *байтити* (копіювати, імітувати, красти ідеї), *флудити* (писати забагато, засмічувати чат, надсилати непотрібне), *хайпувати* (піднімати ажіотаж, ловити популярність, активно обговорювати), *вайбувати* (ловити атмосферу, відпочивати з настроєм, розслаблятися), *душінити* (занудствувати, псувати атмосферу, вести себе надто серйозно), *спамити* (надсилати багато однакових повідомлень, нав'язуватися), *банячити* (інтенсивно працювати, щось довго готувати, “варити” справу), *брейкати* (ламати, припиняти роботу, порушувати щось). Ці дієслова переважно позначають різноманітні процеси в соціальній та комунікативній взаємодії молоді.

Одновидові сленгізми доконаного виду трапляються дещо рідше. Вони переважно позначають результативну, завершену або одноразову дію, часто з яскравим експресивним забарвленням. Наприклад: *зашкваритись* (зганьбитися, втратити повагу, зробити щось соромне), *відправити у френдзону* (відмовити в романтичних почуттях, залишити лише другом, уникнути стосунків), *крякнути* (відмовити, зламатися, перестати працювати), *пранконути* (розіграти, пожартувати, влаштувати жартівливу витівку), *вписатись* (приєднатися до компанії, події або подорожі; знайти місце для ночівлі), *відписатись* (припинити підписку, відмовитися від стеження в соцмережах, проігнорувати).

Одновидові форми загалом становлять близько 20 % усього корпусу дієслівного сленгу, що вказує на їхню допоміжну, але функційно важливу роль у сленговій видо-часовій організації мовлення.

Переважання парновидових форм засвідчує збереження традиційної структури видового протиставлення, характерної для сучасної української літературної мови. Водночас використання в сленгу більшої кількості афіксів для творення видових пар відображає певну інноваційність молодіжного видотворення, адаптацію запозичених сленгізмів до граматики української мови й комунікативних потреб української молоді.

Крім ядерних видових форм, дієслівні сленгізми в сучасному українському молодіжному мовленні активно формують аспектуальні форми РДД. За нашими спостереженнями, у молодіжному мовленні вельми продуктивні часові (фазові) форми сленгізмів, зокрема починальні (інгерсивні), утворені префіксом *за-*, напр.: *зафлексити* (раптово почати демонструвати щось ефектне), *зачілити* (почати відпочивати), *забайтити* (почати надмірно повторювати чи копіювати), *затусити* (раптово приєднатися до вечірки чи тусівки), *задушнити* (почати говорити нудні речі), *заблекати* (почати блокувати когось у соцмережах). Починальні сленгізми відіграють важливу роль у динаміці молодіжного мовлення. Вони не просто увиразнюють момент активації дії, процесу чи стану, а й підсилюють комунікативну енергію висловлення, сигналізують про зміну емоційного стану мовця, напр.: *Та він учора як затусив* – сьогодні його не видно; *Давай уже зачілимо трохи, а то я з ніг валюся*; *Ну ти зафлексив* – респект; *Училка знову задушнила про правила поведінки*. Починальні форми створюють ефект присутності мовця та імпульсивності його вербального реагування на поведінку інших.

Доволі поширеними в сучасному українському молодіжному мовленні є дієслівні форми делімітативного типу, які виражають короткочасну, обмежену в часі дію. Такі форми переважно утворюють додаванням префікса *по-* до форм недоконаного виду (*пофіксити, початитись, почілити, пофлексити, потрешити*). У мовленні вони слугують певним способом пом'якшення змісту через нетривалість дій чи процесів. Наприклад: *Зайшли з нею в телеграм – **початились** хвилин десять і все; Після контрольної треба трохи **почілити**, а то мозок плавиться*. Делімітативні дієслова відіграють важливу роль у структурі аспектуальної організації молодіжного сленгу, оскільки дають змогу мовцеві варіювати інтенсивність дії, її тривалість або ставлення до неї.

Аспектуальні форми тривало-обмеженої, або пердуративної, дії чи процесу також помітні в системі молодіжного сленгового мовлення. Основним морфологічним засобом вираження цієї дії слугує префікс *про-*, який маркує виконання дії впродовж певного часу, найчастіше без акцентування на її завершеності, але з чітким уявленням про її тривалість. Такі форми фактично означають “позайматись чимось певний час” або “перебувати у процесі упродовж певного часу”, пор.: *прочілити* (відчути стан спокою протягом певного часу), *продушнити* (надто довго або монотонно набридати), *проугарати* (сміятись, веселитись упродовж певного часу). Значення пердуративних форм у молодіжному сленгові полягає не лише в маркуванні тривалості (за допомогою обставин часу), а й у вираженні певного ставлення до дії / процесу: іронії, байдужості, поблажливості, втоми тощо, пор.: *Та я вчора весь вечір **прочілив** під серіальчик – кайф; Ми з ними десь годину **проугарали** над тим мемом; Він **продушнив** лекцію так, що я ледь не заснув; **Прокосив** дедлайн, тепер усе – без шансів*. Ці аспектуальні форми сприяють емоційній виразності мовлення, додають часової конкретизації, актуалізуючи особистісний досвід мовця.

Вдалося зафіксувати й кінцево-результативні, або фінитивні, аспектуальні форми дієслівних сленгізмів, які передають завершення дії з досягненням певного результату. Типовими морфологічними маркерами слугують префікси *від-* та *до-*, що підкреслюють межу або цілеспрямовану завершеність дії. Префікс *від-* маркує відмежування, уникнення чи завершення впливу чогось: *відморозитись* (навмисно ігнорувати), *відмазатись* (знайти виправдання), *відкоментити* (залишити коментар, часто різкий або іронічний), *відкосити* (уникнути обов'язку або відповідальності). Префікс *до-* виражає завершення дії, іноді з негативною конотацією або надмірністю: *дофлудитися* (переборщити з флудом, писати надміру), *довийобуватися* (поводитися надмірно зухвало, аж поки це не призведе до наслідків), *допаятися* (довести когось до роздратування). Приклади вживань: *Він так **відмазався** від контрольної, що вчитель сам випав; Та **відморозься** вже – не пиши їй; Я йому вчора таке **відкоментив**, що той зник з чату; Вона знову **відкосила** від прибирання – типу втомилась; Він **дофлудився** так, що його забанили в групі; Та ти вже **довийобувався** – тебе ніхто не слухає*. Фінитивні форми в молодіжному сленгові виконують функцію семантичних завершувачів: вони слугують для компактного вираження дії, яка досягла логічного або емоційного завершення. Часто супроводжуються елементами експресії чи іронії, підкреслюючи завершення комунікативного або соціального епізоду (реакції, конфлікту, розмови). У цьому полягає їхнє прагматичне навантаження – підсилено передати кінець дії, яка всім набридла чи стомила сприймачів.

Підпарадигма кількісних родів дії в сучасній українській літературній мові охоплює кратні роди дієслівної дії (зокрема однократні й багатократні) та гранично-кількісні форми, що поєднують інтенсивність із результативністю (Лаврінець, Симонова & Ярошевич, 2019, сс. 347–348). Ці значення зберігаються й у структурі

українського молодіжного сленгу, який активно поповнюється дієслівними інноваціями з маркерами однократності.

Сучасний український молодіжний сленг репрезентує дієслівні форми з аспектуальним значенням однократності, типовими морфемними засобами вираження яких є суфікси *-ну-*, *-ону-*, які додають до основ іншомовного або сленгового походження: *текстонутти* (написати одне повідомлення), *бахнути* (разово випити або зробити щось з силою), *лайконутти* (поставити лайк один раз), *гуглонутти* (разово щось пошукати), *дзвякнути* (раз подзвонити), *свайпонути* (раз провести пальцем по екрану), *тегонутти* (один раз позначити когось у соцмережі), *дропнути* (разово кинути чи викласти щось), *стікернути* (відправити один стікер), *рікошетнути* (образно – різко відреагувати чи відскочити в розмові).

У молодіжному мовленні такі форми використовують для стислого позначення завершеного одноразового епізоду, часто із жартівливим, саркастичним або емоційним забарвленням. Вони дають змогу передати динаміку, швидкість і одиничність дії, що особливо релевантно в діалогах, чатах, соцмережах, де скорочені форми слугують маркером молодіжної належності. Приміром: *Та я вже йому текстонув – чекаю відповіді*; *Лайконула тобі пост – далі сама розбирайся*; *Він бахнув енергетик і пішов писати дисер*; *Свайпонула вправо – і тепер маю свіданку*; *Дропни фотку, я потім тегону*; *Я йому стікернув жабку – хай розуміє, що я в темі*. Як бачимо, однократні дієслівні сленгізми досить органічно звучать у молодіжному мовленні, додають йому експресії, жвавості та мовної легкості.

Дієслівні форми багатократної дії, або ітеративи, також посідають помітне місце в сучасному українському молодіжному сленгу. Їх переважно утворюють за допомогою префікса *по-* від дієслів недоконаного виду (напр.: *повнарювати*, *повкалувати*) або префікса *попо-*, який інтенсивує значення повторюваності дії. Такі ітеративні форми є індикатором тривалої або багаторазової дії в комунікативному просторі молоді. Наприклад, *попохарити* – означає неодноразово або впродовж тривалого часу “харити” когось (у значенні критикувати, діставати, дорікати); *попоюзати* – багаторазово користуватися або експлуатувати щось (найчастіше техніку чи ресурси); *попокачати* – неодноразово покращувати або вдосконалювати (наприклад, навички, профіль у грі, імідж тощо).

Ітеративні дієслівні сленгізми здебільшого функціонують як одно- або двовалентні предикати, передбачаючи в структурі речення наявність суб’єкта або суб’єкта та об’єкта дії. У типових мовленнєвих реалізаціях граматичне значення ітеративності часто посилюють або уточнюють за допомогою обставинних членів, які вказують на тривалість, частотність або інтенсивність дії. Наприклад: *Я попоюзав цю клаву пару років – шкода викидати*; *Він попохарив мене цілий тиждень через ту контрольну*; *Та я попофлексив трохи на стрімі, а тоді вимкнув усе*; *Попозалетали до нас в дс, але швидко повиходили*. Ітеративні дієслівні форми відображають тенденцію до експресивного й точного позначення динаміки дії, зберігаючи зв’язок із традиційною морфологією української мови, але водночас демонструючи певний ступінь інноваційності в межах молодіжного мовного коду.

Гранично-кількісні форми в українському молодіжному сленгу слугують для позначення дії з достатньою інтенсивністю або повною мірою її вияву. Молодь утворює їх додаванням префікса *на-* до основи процесуальних дієслів і постфікса *-ся*, що в комплексі передають значення завершеності дії, часто з відтінком надмірності або насиченості. Наприклад, форма *нахаватися*, утворена від дієслова *хавати*, набуває значення “з’їсти достатньо”, “наїстися”; форма *накваситися*, утворена від дієслова *квасити*, набуває значення “досягти повного сп’яніння”; форма

нафлекситися, утворена від *флексити*, означає “виставляти себе напоказ так, що аж надміру”, “переборщити з демонстрацією стилю чи статусу”. У мовленні ці форми використовують із жартівливим або іронічним відтінком: *Ми вчора нафлексилися так, що тепер соромно фотки в сторіс дивитися; Та я вже нахавалась – не можу більше дивитися на піцу*. У реченнях такі форми виконують функцію результативних або гранично-кількісних маркерів дії, підкреслюючи її завершеність, насиченість, а іноді – й перевищення потреби чи очікуваних меж. Отже, гранично-кількісні форми сленгізмів надають мовленню емоційної виразності, конкретизують ступінь інтенсивності дії та увиразнюють її комунікативний ефект, що властиво мовленню молоді в ситуаціях неформального спілкування.

Значення багатократності в молодіжному сленгу нерідко синкретизується зі значенням інтенсивності дії. Одним із продуктивних морфологічних способів реалізації такого значення є комбінація префіксів *по-* та *на-*, що разом акцентують як на повторюваності, так і надмірності дії, пор.: *понапощувати* (багаторазово надсилати повідомлення в месенджері або чаті, часто з набридливим відтінком), *понарасказувати* (довго й надмірно щось розповідати), *понавтикати* (тривало й інтенсивно вдивлятися або зосереджено займатися чимось у телефоні/ноуті); *поналітати* (масово, швидко з’явитися в одному місці). Такі дієслівні форми підсилюють експресивний потенціал висловлення, що досить важливо для молодіжної манери спілкування, пор.: *Та вона йому понапощувала стільки, що той просто заблочив її; Він знов понавтикав у телефон і навіть не почув, що до нього зверталися; Як тільки скидка з’явилась – усі поналітали в магазин*.

У мовленні сучасної української молоді ми зафіксували низку дієслівних сленгових форм, які репрезентують аспектуальне значення часткового виконання дії. Основними дериваційними маркерами цієї семантики є префікси *під-* (*підйобувати, підживати, підхавати*) та *при-* (*приколупуватися, прифлуджувати*), що в межах неформального дискурсу сигналізують обмежену за інтенсивністю, повнотою або тривалістю дію. Зокрема, виявлені приклади свідчать про граматичну й прагматичну специфіку таких форм: *Та він постійно підйобує викладачку, але так, що нічого не пред’явиш*. Дієслово *підйобує* реалізує часткове, не повністю актуалізоване значення дії, наближеної до іронічного зауваження або легкого тролінгу, без переходу межі відвертого конфлікту. Іншим прикладом є дієслово *приколупуватися*, ужите в контексті: *Він приколупується до кожного слова, вже дістало*. Тут форма виражає регулярну, але не радикальну дію, що сприймається як дратівлива, проте не переходить межі серйозного конфлікту. Префікс *при-* сигналізує про дію, що перебуває на межі реалізації, вказуючи на її повторюваність і набридливість. Також показовим є приклад вживання форми *прифлуджувати* у фразі: *Та він прифлуджує щось не в тему, щоб просто в розмові засвітитися*. Це дієслово ілюструє функціонування префікса *при-* як маркера часткового, поверхового втручання в комунікативний простір. Така дія позначає другорядне, нерелевантне висловлювання, що не має значущої інформації, але виконує функцію приєднання до соціальної взаємодії. Отже, зазначені форми демонструють активну взаємодію аспектуальних і модальних значень у межах молодіжного неофіційного мовлення. Префіксальні дериваційні засоби в сленгових дієсловах виступають не лише як граматичні маркери частковості, а і як інструменти стилістичної виразності, що формують специфічну прагматичну тональність висловлення. Така особливість є свідченням гнучкості й динамічності аспектуальної системи в межах соціолекту молоді.

Аспектуальні сленгові форми розподільної, або дистрибутивної, дії, яку виконують багато суб’єктів стосовно численних об’єктів, також трапляються в

сучасному українському молодіжному мовленні. Значення дистрибутивності в дієслівних сленгізмах комплексно передають префікс *по-* та постфікс *-ся*, пор.: *повийобуватися* (демонструвати зухвалу, часто безпідставну зверхність щодо різних осіб у різних ситуаціях), *повистьобуватися* (іронічно або з насмішкою зреагувати на дії інших у низці випадків), *пошугатися* (почергово або масово злякатися чогось чи когось у різних контекстах), *порозганятися* (поетапно або від різних об'єктів утекти/відступити), *порозписуватися* (висловити низку коментарів, часто з емоційним чи оцінним забарвленням). У мовленні ці форми виконують функцію підсилення множинності дії, зберігаючи при цьому семантику недоконаності, що сприяє точному, виразному та іронічно-експресивному відтворенню життєвих ситуацій, до якого тяжіє мовна практика сучасної молоді.

Підпарадигама результативних (або оцінних) РДД охоплює результативно-нагромаджувальні, результативно-негативні та результативно-позитивні форми.

У системі української літературної мови результативно-нагромаджувальні форми РДД утворюють додаванням префікса *на-* до дієслівної основи, що сигналізує про завершення дії з певним кількісним або об'ємним результатом. У молодіжному мовленні теж удалося виявити такі аспектуальні форми: *накоментити*, *наколядувати*, *нафігачити*, *намутити*. У прикладі *Вони там у треді **накоментили** три кілометри тексту* дієслово *накоментили* вказує на надмірну кількість залишених коментарів, що сприймається як наслідок інтенсивної, багатократної дії. У цьому випадку префікс *на-* виконує роль кількісного акумулятора, формуючи значення перенасичення. Дієслово *наколядувати* у фразі *Та ми за ніч наколядували цілу торбу грошей* демонструє результативність, виражену через досягнення матеріального результату (збір коштів). Подібні форми поєднують у собі ознаки кількісного нагромадження та позитивного прагматичного ефекту. Форма *нафігачити* (наприклад: *Хлопці знову нафігачилися на вписці*) реалізує значення інтенсивної та часто не контрольованої дії – зазвичай пов'язаної з вживанням алкоголю. Як бачимо, у молодіжному сленгу префікс *на-* у складі дієслів виконує функцію маркера кількісної завершеності, надмірності та часто має додаткове експресивно-оцінне навантаження хизування, бравади.

Результативно-негативні форми в українській мові утворюють за допомогою префікса *до-* та постфікса *-ся*, які комплексно маркують негативний або небажаний результат дії для її суб'єкта чи об'єкта. Такі конструкції активно функціонують і в сучасному молодіжному сленгові, часто із жартівливим, саркастичним або осудливим забарвленням. Типові приклади: *довиделуватися* (поводитися занадто виключно або нахабно – аж до того, що це призводить до неприємностей), *доприкалуватися* (жартувати або знущатися доти, доки це не спричиняє негативної реакції), *доколупатися* (настирливо чіплятися до когось із претензіями чи питаннями до того моменту, коли це стає нестерпним). Такі форми виконують результативно-осудливу функцію, вказуючи на межу дії, за якою можливі санкції, осуд або небажаний ефект, пор.: *Та він уже **доприколувався** – тепер ніхто з ним не говорить*; *Довиделувався: тепер має пояснюватися перед деканом*; *Я до нього не колупаюсь – це він перший почав **доколупуватися** до всіх*. Результативно-негативні форми слугують засобами соціального регулювання в межах молодіжної комунікації та додають мовленню виразної оцінної модальності.

Залежно від семантики, сленгізм може набувати не лише негативного, а й результативно-позитивного значення, позначаючи досягнення бажаного ефекту, емоційного задоволення чи соціального визнання. У молодіжному мовленні позитивний результат часто маркується формами, утвореними за допомогою

префікса *ви-* (*вибомбити*, *викупити*) або його поєднання з постфіксом *-ся* (*вибомбитися*, *викупитися*). Інша продуктивна модель – комбінація префікса *роз-* із постфіксом *-ся*, яка надає значення активації, емоційного вивільнення чи входження в комунікативний процес (*розмутитися*, *розчатитися*, *роздулитися*). Приклади вживання: *Та він так зафлексив, що всі просто вибомбилися; Я вибомбив їм цей трек, що навіть старші зацінили; Я тільки зараз викупив, що завдання не на той предмет зробив; Ми вибомбили цю презентацію – тепер можна чілити; Після тієї туси я вибомбився так, що ще два дні приходив до тями. Я тільки-но видуплився, що ми здаємо не завтра, а сьогодні!; Вони швидко розчатилися в дс – вже за п'ять хвилин усе вирішили; Ми розмутилися на вихідні – буде шашлик і вечірка в лісі*. Такі форми виконують функцію позитивного підсумку дії чи процесу, вказуючи на успішність або очікуваний результат дії, часто із яскраво вираженим емоційним чи ситуаційним компонентом. Вони розширюють виражальні ресурси молодіжної мови, даючи змогу не лише передати сам факт дії, а й ставлення мовця до її результату.

Прикметно, що значення інтенсивної або надмірної дії сучасна українська молодь реалізує також через редуплікацію – подвоєння основи, яке посилює експресивний потенціал висловлення, пор.: *краш-крашити* (інтенсивно симпатизувати або фанатити від когось), *флуд-флудити* (надмірно писати в чат або в коментарях), *рейт-рейтити* (нав'язливо оцінювати), *чек-чекати* (постійно оновлювати сторінку, чекати на відповідь). Приклади вживання: *Він просто краш-крашить ту стрімерку – кожен день у неї в чаті; Та досить флуд-флудити в групу – дайте вже прочитати щось корисне!; Я чек-чекаю її реплай від учора – не витримую вже*. Інтенсивні дієслівні форми на основі редуплікації засвідчують високу експресивність і суб'єктивність мовлення, уможливають емоційне насичення спілкування, створюючи ефект розмовної спонтанності, характерної для молодіжного дискурсу. Варто зауважити, що такі сленгові конструкції перегукуються з редуплікованими конструкціями народного мовлення, пор.: *реве ревом, стяга стяганицю, їсть поїдом, думу думає* тощо. Це свідчить про певну спадкоємність виражальних засобів й комбінування у сучасному молодіжному мовленні запозичених основ з народномовними моделями експресивізації.

У ході дослідження встановлено, що найширшу аспектуальну парадигму (5–7 форм) серед молодіжних сленгізмів мають дієслова, які позначають найпростіші фізіологічні процеси (*хавати*, *жерти*, *квасити*) або типові дії (*юзати*, *косити*). Наприклад, дієслівний сленгізм *хавати*, окрім базової видової пари *хавати* – *похавати*, має низку аспектуальних форм, які відображають різні роди дієслівної дії: починальність (*захавати*), ітеративність (*попохавати*), обмеженість (*прохавати*), частковість (*нідхавати*), інтенсивність (*нахаватися*). Сленгізм *юзати*, який позначає процес використання чогось, також виявляє широкий спектр аспектуальних форм: починальність (*заюзати*), ітеративність (*попоюзати*), обмеженість (*проюзати*), одиничність (*юзонути*) й результативність (*доюзати*). Широка аспектуальна парадигма й у дієслова *косити*, що, окрім видової пари *косити* – *закосити*, охоплює форми починальності (*закосити*), ітеративності (*попокосити*), обмеженості (*прокосити*), результативності (*докоситися*). Така багатогранність аспектуальних форм свідчить про словотвірну гнучкість і функційну важливість дієслівних сленгізмів у молодіжному мовленні, а також про повне пристосування запозичених одиниць до граматичної системи сучасної української мови.

Висновки та перспективи дослідження. Отже, аспектуальна парадигма дієслівного сленгу сучасної української молоді охоплює широкий спектр

граматичних форм, які передають різні аспекти перебігу дії стосовно часової та кількісної осі виміру. У молодіжному сленгу категорія аспектуальності, як і в літературній мові, зберігає статус однієї із засадничих граматичних категорій, що визначає особливості виконання дії чи перебігу стану або процесу. Водночас її реалізація зазнає трансформацій під впливом соціокультурних чинників і динаміки неформального мовлення, що сприяє формуванню нових дієслівних форм із додатковими прагматичними й експресивними нашаруваннями.

Грамматична категорія виду як ядро категорії аспектуальності в молодіжному сленгові набуває ширшого й багатограннішого функційного навантаження. Видові форми слугують важливим засобом вираження стилістичних, експресивних і прагматичних нюансів мовлення, що відповідають сучасним комунікативним потребам молодіжної спільноти.

Крім традиційних видових форм, українська молодь активно утворює в межах сленгу різноманітні аспектуальні форми РДД, серед яких: починальність, ітеративність, делімітація, результативність, інтенсивність, тривалість, одиничність, повторюваність та ін. Потенційно аспектуальна парадигма дієслівних сленгізмів може налічувати 15 форм. Найширшу аспектуальну парадигму (приблизно 5–7 форм) мають дієслова, що позначають прості фізіологічні процеси та типові дії. Творення РДД в молодіжному сленгу переважно відповідає словотвірним моделям РДД літературної мови, насамперед через афіксальні способи модифікації основи. Водночас сленг засвідчує використання більш строкатих словотворчих формантів для вираження різних відтінків РДД.

Досить широка аспектуальна парадигма дієслівного молодіжного сленгу зумовлена прагненням молоді точно й різнобічно відтворювати часові, кількісні та якісні характеристики дії в повсякденній комунікації. Аспектуальні форми виконують також важливу функцію експресивізації, емоційного й прагматичного увиразнення мовлення. Отже, аспектуальна система молодіжного сленгу постає як складний і багатофункційний засіб комунікації, адаптований до специфіки сучасного неформального спілкування.

Виконане дослідження відкриває перспективи для вивчення аспектуального потенціалу інших нелітературних груп лексики.

Конфлікт інтересів

Автор не має потенційного конфлікту інтересів, який би міг вплинути на рішення про опублікування цієї статті.

Використання штучного інтелекту

Не використовувався.

ЛІТЕРАТУРА

- Баган, М. (2021). Конотації зоонімів у сучасному молодіжному мовленні і традиційній українській лінгвокультурі: константи і динаміка сприйняття. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*, 45(1), 51–57.
- Баган, М., Навальна, М., & Істоміна, А. (2022). Індивідуальні вербальні коди спонтанної емоційної психорегуляції сучасної української молоді. *PSYCHOLINGUISTICS*, 31(2), 6–32.
- Баган, М. П. & Складенко, О. В. (2024). Мовленнєвий етикет сучасної української молоді: динаміка комунікативних орієнтирів. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія*, 27(1), 9–18.

- Безпояско, О. К., Городенська, К. Г., & Русанівський, В. М. (1993). *Граматика української мови. Морфологія: Підручник для студентів філологічних факультетів вищих навчальних закладів*. Либідь.
- Бондаренко, К. Л. (2007). *Лінгвокультурні особливості українського та англійського сленгу* [Автореф. дис. канд. філол. наук, Донецький національний університет].
- Вихованець, І., & Городенська, К. (2004). *Теоретична морфологія української мови*. Пульсари.
- Гінзбург, М. (2006). Дієслівна категорія виду: практичні висновки для термінознавства з положень теоретичної морфології. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Проблеми української термінології*, 559, 7–13.
- Городенська, К. (2024). Морфологічні категорії дієслова у традиційних і нових семантико-граматичних вимірах. *Мовознавство*, 1, 39–47.
- Грабовий, М. (2010). *Український молодіжний сленг: сучасна картина світу*. ПП Жовтий.
- Дудко, І. В. (2009). Міжкатегорійні зв'язки в граматичній системі українського дієслова. <http://3456789/12307/Dudko.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Калько, М. (2008). *Аспектуальність: категоризація, класифікація і репрезентація в сучасній українській літературній мові*. Видавець Чабаненко Ю.
- Ковальчук, Ю. (2020). Сленг як соціокультурний феномен. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Германістика та міжкультурна комунікація*, 210–215.
- Кондратюк, О. (2005). Молодіжний сленг як мовне явище. *Незалежний культурологічний часопис*, 38, 24–31.
- Лаврінець, О. Я., Симонова, К. С., & Ярошевич, І. А. (2019). *Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія*. Києво-Могилянська академія.
- Мартос, С. А. (2006). *Молодіжний сленг у мовленнєвій структурі м. Херсона* [Автореф. дис. канд. філол. наук, Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка].
- Мосенкіс, Ю. (2007). Український молодіжний сленг (Стан і перспективи досліджень). *Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах*, 12, 32–33.
- Обухова, В. (2007). Специфіка молодіжного жаргону: комунікативний аспект. *Гуманітарні науки: Науково-практичний журнал*, 1, 141–144.
- Назаревич, Л. Т., & Мацюк, Г. Р. (2022). Молодіжний сленг: теоретичні аспекти і сфера використання. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*, 53(1). <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2022.53-1.30>
- Павлушенко, О. (2023). Сленгові неологізми в українському комунікативному полі періоду російсько-української війни. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство)*, 37, 23–36.
- Руденко, М. Ю. (2019). *Арго, жаргон і сленг у європейському й американському мовознавстві: історія і сучасний стан дослідження* [Дис. канд. філол. наук, Донбаський державний педагогічний університет].
- Селіванова, О. О. (2006). *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія*. Довкілля.
- Соколова, С. О. (2021). *Аспектуальні категорії українського дієслова*. Книга-плюс.

- Сорокін, С. В. (2009). Категорія родів дії в українській мові та способи її відтворення турецькою мовою: зіставно-типологічне дослідження. *Мовознавство*, 2, 79–91.
- Ставицька, Л. (2005). *Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови*. Критика.
- Ставицька, Л. (2005). *Український жаргон: словник*. Фоліо.
- Фурса, О. С., & Мосенкіс, Ю. Л. (2008). *Український молодіжний сленг як динамічний феномен: стан та перспективи досліджень, мовні контакти, галузі сленгу* (52 с.). Альфа друк.
- Цар, І. М. (2021). *Українське повсякденне мовлення в міському молодіжному середовищі*. Науково-виробниче підприємство “Видавництво “Наукова думка” НАН України”.
- Шовгун, Н. О. (2000). *Формування українського сленгу в мовленнєвій діяльності малих соціальних груп* [Автореф. дис. канд. філол. наук, Київський національний університет імені Тараса Шевченка]. Київ.
- Шульга, А. А. (2018). Граматична категоризація аспектуальності в українській та фінській мовах. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філологія*, 18, 342.
- Щур, І. І. (2006). *Українськомовний комп'ютерний сленг: формування і функціонування* [Автореф. дис. канд. філол. наук, Київський національний університет імені Тараса Шевченка]. Київ.
- Bakardzhieva-Morikang, S., & Kabakčiev, K. (2024). Ukrainian biaspectuality: An instantiation of compositional aspect in a verbal-aspect language. *East European Journal of Psycholinguistics*, 11(1), 28–46.
- Coleman, J. (Ed.). (2014). *Global English slang: Methodologies and perspectives*. Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781315857787>
- Damirjjan, A. (2024). The social significance of slang. *Mind & Language*.
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/mila.12530>

REFERENCE

- Bahan, M. (2021). Konotatsii zoonimiv u suchasnomu molodizhnomu movlenni i tradytsijnij ukrains'kij linhvokul'turi: konstanty i dynamika spryjniattia. *Naukovyj visnyk Uzhhorods'koho universytetu. Serii: Filolohiia*, 45(1), 51–57.
- Bahan, M., Naval'na, M., & Istomina, A. (2022). Indyvidual'ni verbal'ni kody spontannoi emotsijnoi psykhorehuliatcii suchasnoi ukrains'koi molodi. *PSYCHOLINGUISTICS*, 31(2), 6–32.
- Bahan, M. P. & Skliarenko, O. V. (2024). Movlennievij etyket suchasnoi ukrains'koi molodi: dynamika komunikatyvnykh oriientyriv. *Visnyk Kyivs'koho natsional'noho linhvistychnoho universytetu. Serii Filolohiia*, 27(1), 9–18.
- Bezpoiasko, O. K., Horodens'ka, K. H., & Rusanivs'kyj, V. M. (1993). *Hramatyka ukrains'koi movy. Morfolohiia: Pidruchnyk dlia studentiv filolohichnykh fakul'tetiv vyschykh navchal'nykh zakladiv*. Lybid'.
- Bondarenko, K. L. (2007). *Linhvokul'turni osoblyvosti ukrains'koho ta anhlijs'koho slenhu* [Avtoref. dys. kand. filol. nauk, Donets'kyj natsional'nyj universytet].
- Vykhovanets', I., & Horodens'ka, K. (2004). *Teoretychna morfolohiia ukrains'koi movy*. Kyiv: Pul'sary.
- Hinzburh, M. (2006). Diieslivna katehoriia vydu: praktychni vysnovky dlia terminoznavstva z polozhen' teoretychnoi morfolohii. *Visnyk Natsional'noho universytetu “L'vivs'ka politehnika”*. Serii: Problemy ukrains'koi terminolohii, 559, 7–13.

- Horodens'ka, K. (2024). Morfolohichni katehorii diieslova u tradytsijnykh i novykh semantyko-hramatychnykh vymirakh. *Movoznavstvo*, 1, 39–47.
- Hrabovyj, M. (2010). *Ukrains'kyj molodizhnyj slenkh: suchasna kartyna svitu*. Kyiv–Uman': PP Zhovtyj.
- Dudko, I. V. (2009). Mizhkatehoriini zv'iazky v hramatychnij systemi ukrains'koho diieslova. <http://3456789/12307/Dudko.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Kal'ko, M. (2008). *Aspektual'nist': katehoryzatsiia, klasyfikatsiia i reprezentatsiia v suchasnij ukrains'kij literaturnij movi*. Vydavets' Chabanenko Yu.
- Koval'chuk, Yu. (2020). Slenh iak sotsiokul'turnyj fenomen. *Naukovyj visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Serii: Hermanistyka ta mizhkul'turna komunikatsiia*, 210–215.
- Kondratiuk, O. (2005). Molodizhnyj slenkh iak movne iavysche. *Nezalezhnyj kul'turolohichnyj chasopys*, 38, 24–31.
- Lavrinet's', O. Ya., Symonova, K. S., & Yaroshevych, I. A. (2019). *Suchasna ukrains'ka literaturna mova. Morfemika. Slovtvir. Morfolohiia*. Kyievo-Mohylians'ka akademiia.
- Martos, S. A. (2006). *Molodizhnyj slenkh u movlennievij strukturi m. Khersona* [Avtoref. dys. kand. filol. nauk, Luhans'kyj natsional'nyj pedahohichnyj universytet imeni Tarasa Shevchenka].
- Mosenkis, Yu. (2007). Ukrains'kyj molodizhnyj slenkh (Stan i perspektyvy doslidzhen'). *Dyvoslovo: Ukrains'ka mova j literatura v navchal'nykh zakladykh*, 12, 32–33.
- Obukhova, V. (2007). Spetsyfika molodizhnogo zharhonu: komunikatyvnyj aspekt. *Humanitarni nauky: Naukovo-praktychnyj zhurnal*, 1, 141–144.
- Nazarevych, L. T., & Matsiuk, H. R. (2022). Molodizhnyj slenkh: teoretychni aspekty i sfera vykorystannia. *Naukovyj visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Filolohiia*, 53(1). <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2022.53-1.30>
- Pavlushenko, O. (2023). Slenhovi neolohizmy v ukrains'komu komunikatyvnomu poli periodu rosijs'ko-ukrains'koi vijny. *Naukovi zapysky Vinnyts'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhajla Kotsiubyns'koho. Serii: Filolohiia (movoznavstvo)*, 37, 23–36.
- Rudenko, M. Yu. (2019). *Arho, zharhon i slenkh u ievropejs'komu j amerykans'komu movoznavstvi: istoriia i suchasnyj stan doslidzhennia* [Dys. kand. filol. nauk, Donbas'kyj derzhavnyj pedahohichnyj universytet].
- Selivanova, O. O. (2006). *Suchasna linhvistyka: terminolohichna entsyklopediia*. Poltava: Dovkillia.
- Sokolova, S. O. (2021). Aspektual'ni katehorii ukrains'koho diieslova. *Knyha-plius*.
- Sorokin, S. V. (2009). Katehoriia rodiv dii v ukrains'kij movi ta sposoby ii vidtvorennia turets'koiu movoiu: zistavno-typolohichne doslidzhennia. *Movoznavstvo*, 2, 79–91.
- Stavyts'ka, L. (2005). Arho, zharhon, slenkh: Sotsial'na dyferentsiatsiia ukrains'koi movy. *Krytyka*.
- Stavyts'ka, L. (2005). *Ukrains'kyj zharhon: slovnyk*. Kyiv: Folio.
- Fursa, O. S., & Mosenkis, Yu. L. (2008). *Ukrains'kyj molodizhnyj slenkh iak dynamichnyj fenomen: stan ta perspektyvy doslidzhen', movni kontakty, haluzi slenhu* (52 s.). Kyiv: Al'fa druk.
- Tsar, I. M. (2021). *Ukrains'ke povsiakdenne movlennia v mis'komu molodizhnomu seredovyshi*. Kyiv: Naukovo-vyrobnyche pidpriemstvo "Vydavnytstvo "Naukova dumka" NAN Ukrainy".

- Shovhun, N. O. (2000). Formuvannia ukrains'koho slenhu v movlennievij diial'nosti malykh sotsial'nykh hrup [Avtoref. dys. kand. filol. nauk, Kyivs'kyj natsional'nyj universytet imeni Tarasa Shevchenka]. Kyiv.
- Shul'ha, A. A. (2018). Hramatychna katehoryzatsiia aspektual'nosti v ukrains'kij ta fins'kij movakh. *Visnyk Mariupol's'koho derzhavnoho universytetu. Seriia: Filolohiia*, 18, 342.
- Schur, I. I. (2006). *Ukrains'komovnyj komp'iuternyj slen: formuvannia i funktsionuvannia* [Avtoref. dys. kand. filol. nauk, Kyivs'kyj natsional'nyj universytet imeni Tarasa Shevchenka]. Kyiv.
- Bakardzhieva-Morikang, S., & Kabakčiev, K. (2024). Ukrainian biaspectuality: An instantiation of compositional aspect in a verbal-aspect language. *East European Journal of Psycholinguistics*, 11(1), 28-46.
- Coleman, J. (Ed.). (2014). *Global English slang: Methodologies and perspectives*. Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9781315857787>
- Damirjian, A. (2024). The social significance of slang. *Mind & Language*.
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/mila.12530>

Дата надходження до редакції 02.05.2025

Ухвалено до друку 30.06.2025

Відомості про автора

Черкас Олександр Олександрович, аспірант 2 року навчання кафедри української філології Київського національного лінгвістичного університету e-mail: oleksandr.cherkas@knlu.edu.ua		Коло наукових інтересів: соціолінгвістика, етнолінгвістика, психолінгвістика, методика навчання української мови
--	--	--